

Kjære biskoper, statsråder, fylkesmenn og gjester fra inn- og utland

Dette er en gledens dag – og en viktig markering av kirkens historie, og også en viktig dag for å se framover. Viktige markeringer som dette gjør at en gjør seg noen tanker om tida som har vært. Vi ser bakover på kvinnehistorien og på kirkehistorien spesielt. Mange av oss har sikkert også tenkt tilbake i tid hvor vi selv var og hva vi gjorde i mai i 1993. Hva tenkte vi rundt dette da – og hva tenker vi nå? Sjøl var jeg russ, jeg, i 1993, og selv om jeg drev mye rundt i gatene her i Hamar, tror jeg at jeg må innrømme at jeg ikke forstod omfanget og den betydningen det hadde at vi fikk Nordens første kvinnelige biskop. Da, som nå, var det for meg normalt tilstand med kvinnelige prester. Det var helt naturlig i samfunnet der jeg vokste opp at det skulle være slik. Jeg sokner til den kirken som ordinerte den første kvinnelige presten, Vang kirke, og har praktisk talt vokst opp med kvinnelige prester. Som russ i 1993 tror jeg det var vanskelig å heve blikket å se hvorfor dette var akkurat den nasjonale og kirkehistoriske begivenheten det faktisk var. På et vis visste jo ikke jeg og min generasjon fra Hamar om noe annet.

I dag representerer jeg Hamar bispedømmeråd. Det jeg ser rundt meg nå i Hamar bispedømme, er et bispedømme hvor folkekirkeprofilen er sterk i folks bevissthet. Og det finnes en sterk stolthet for at nettopp vi var det første bispedømmet som fikk kvinnelig biskop. Likevel er det viktig at vi ikke tar kvinners posisjon i kirka som en selvfølge, men at vi stadig minner oss om hvor viktig denne begivenheten var. Vi blir minnet om det når vi på Facebook ser at vår preses er i Thailand og feirer ordinasjoner av kvinnelige prester der. Og så tar jeg meg i å tenke: ville vi hatt samme nyhetsoppslag med fete typer: «mannlig biskop ordinert i Thailand»? Neppe. Vi ville kanskje bare skrevet «biskop ordinert». Merkelig hvordan det lille adjektiv «kvinnelig» har så stor betydning. Det viser virkelig at språk er makt.

Vi blir minnet om kvinners posisjon ikke er normalt tilstand når vi leser nyheten i avisene om at Den evangelisk-lutherske kirken i Latvia ikke lenger tillater kvinnelige prester. Slike nyheter gjør en ettertenksom og ydmyk for egen situasjon. Vi skal være ydmykt takknemlige for utnevnelsen og at biskop Rose våget å gå foran og tok den belastningen det må ha vært å gå først.

Ethvert jubileum er det naturlig å se bakover, slik vi gjør og har gjort. Men vi skal også se framover. Vårt yngste medlem i bispedømmerådet var ikke født da biskop Rose ble utnevnt, og det er lett å tenke at hans generasjon tar dagens situasjon for gitt. Denne dagen og markeringen er viktig for de kommende generasjoner og for den kollektive hukommelsen. Vi må sørge for at oppvoksende generasjoner blir minnet om at selv om det er normalt tilstand for oss, kan vi ikke ta kvinnelige biskoper og prester for gitt. Denne dagen og markeringen er derfor viktig for de som kommer etter oss også.

Gratulerer med dagen!

Gunhild Tomter Alstad